

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

параметри процесу виробництва, але і розробляти нові сорти і типи готової продукції визначеної галузі харчових виробництв.

Такий підхід підвищує практичну цінність отриманих наукових результатів комплексних магістерських робіт з подальшим впровадженням результатів в умовах конкретного виробництва.

Освітні результати і пріоритети у підготовці магістрів-технологів при компетентністному підході зміщуються від досягнення певного рівня знань, умінь та навичок до оволодіння сукупністю компетенцій – універсальних (базових, ключових) і спеціальних (предметних, професійних).

Комплексне проектування магістрів-технологів суміжних спеціальностей підвищує їх професійні компетенції та дає можливість:

- знати сучасні тенденції й пріоритетні напрями розвитку АПК;
- досконало володіти сучасними технологіями виробництва і переробки сільськогосподарської продукції;
- визначати сировинні ресурси АПК і ефективні підходи до їх раціонального використання;
- планувати експеримент і обробляти отримані результати досліджень;
- строго відповідати в своїй роботі вимогам стандартизації та сертифікації якісних екологічно чистих продуктів рослинництва;
- вміти вести розрахунки об'ємів виробництва, складати технологічні карти, продуктової розрахунок для визначення потреби сировини на запланований об'єм виробництва продукції, розрахунок і підбір обладнання;
- добре знати економічні закони ціноутворення і рентабельності, вміти аналізувати умови ринку, які склалися на відповідний момент, прогнозувати динаміку зростання попиту на продукцію;
- придбати навички роботи в команді.

УДК 378.147:37.013.83-051
ДО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ-АНДРАГОГІВ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

О.І. Олійник,
Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж»,
м. Покровськ,
Н.В. Гончарова,
Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ

У Законі України «Про освіту» зазначено, що метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей та формування компетентностей, які є необхідними для успішної самореалізації і сприятимуть забезпеченню сталого розвитку України та її європейського вибору [6].

Кожен громадянин, незалежно від віку, має право на підвищення свого

освітнього рівня та професійної підготовки. У наш час затребуваними є компетентні фахівці, які спроможні застосовувати свої знання і вміння в умовах глобального прискорення суспільного розвитку. Тому, значимість додаткової (безперервної) освіти та підвищення кваліфікації дорослого населення постійно зростає. У зв'язку з цим, завданням сучасної педагогічної науки і практики є надання можливості якісно організувати це конституційне право.

Метою представленої роботи є обґрунтування актуальності проблеми підготовки майбутніх педагогів-андрагогів у закладах вищої освіти (ЗВО).

Проблематику освіти дорослих і безперервної освіти відображено у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців: С. Архипової, В. Богачової, Л. Горбунова, М. Громкової, І. Зязюна, С. Змейова, Є. Ісаєва, І. Колесникової, О. Кукуєва, Л. Лук'янової, Н. Ничкало, М. Ноулза, О. Огієнко, В. Олійника, Л. Сігаєвої, Т. Сорочан та ін.

Науковці різняться у визначеннях щодо дефініції «дорослий» і «доросла людина». Ми схильні дотримуватися визначення С. Змейова, що доросла людина – це особа, яка фізіологічно, психологічно, соціально, морально зріла, має економічну незалежність, життєвий досвід і рівень самосвідомості, достатній для відповідально самокерованої поведінки [1].

Опрацювання науково-педагогічної літератури засвідчило значні відмінності навчання дорослих від навчання дітей. Нами було з'ясовано, що провідною моделлю навчання дорослих людей є андрагогічна. Її висвітлено у роботах С. Архипової, Н. Вербицької, М. Громкової, С. Змейова, І. Колесникової, О. Марона, О. Тонконової, М. Ноулза та інших вчених. Особливість даної моделі полягає в організації навчальної діяльності, що базується на суб'єкт-суб'єктній взаємодії.

Дослідники визначили мотиви і цілі, які спонукають до взаємодії: доросла людина (той, хто навчається) – педагог (той, хто навчає). Так, на їх думку, доросла людина навчається в силу об'єктивних факторів: великий життєвий досвід; сформованість особистості; соціальне і економічне положення; наявність проблем, для вирішення яких необхідно вчитися; установка на негайне використання отриманих в процесі навчання знань, умінь і навичок. Останні відіграють провідну роль в організації процесу свого навчання, визначаючи спільно з тим, хто навчає (педагогом), всі його параметри: мету, цілі, зміст, форми і методи, а також засоби і джерела навчання.

Той, хто навчає (педагог), виступає в ролі консультанта, експерта з технології навчання. Він стає співучасником здобуття інформації та одним із джерел її отримання.

Отже, фахівець у сфері освіти дорослих виконує ключову роль в процесі навчання. І цілком логічно, що виникла необхідність виокремлення нової професії – андрагог [5].

Визнання цієї професії на державному рівні передували обговорення та обґрунтування з боку професійної спільноти, осіб та організацій, які працюють над розвитком освіти дорослих. 15 лютого 2019 року до державного класифікатора професій було включено професію андрагог (код КП 2352 –

Андрагог). Про це свідчить відповідний наказ на сайті Мінекономрозвитку України [7].

Дефіцит педагогів у сфері навчання людей дорослого віку постійно зростає, а це змушує державу забезпечити освітній простір фахівцями з андрагогічною підготовкою.

На необхідність андрагогічної підготовки вказують такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: С. Брукфілд, У. Галленбек, Є. Григор'єва, М. Громкова, Г. Дженсен, С. Змейов, О. Кукуєв, Ю. Кулюткін, Л. Лукянова, Г. Мітіна, О. Огієнко, С. Сисоєва, О. Чугай та ін.

Так, Л. Лукянова розуміє її як сукупність наперед запланованих і розроблених заходів навчання і виховання майбутнього фахівця з організації навчально-виховної діяльності дорослих [4].

О. Кукуєв визначає андрагогічну підготовку як процес оволодіння педагогом професійними навичками саморефлексії, що складається з декількох взаємопов'язаних етапів і спирається на основу специфічних андрагогічних знань, результатом якого є наявність високого рівня готовності педагога до андрагогічної діяльності [3]. Дослідник вважає, що навіть фахівці з педагогічною освітою потребують професійної андрагогічної підготовки [2].

На даний момент в ЗВО України тільки розпочалась підготовка педагогів-андрагогів, від якості якою буде залежати вирішення питання забезпечення необхідними (додатковими) знаннями і вміннями людей дорослого віку.

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок про важливість підготовки педагогів-андрагогів в ЗВО. На нашу думку, цьому сприятимуть: розробка і вдосконалення освітніх програм для здобувачів другого (магістерського) та третього (доктор освіти дорослих) рівнів вищої освіти, а також моніторинг суспільного запиту (напрями, зміст і т. ін.) на підготовку і перепідготовку осіб дорослого віку.

Перспективи наукового пошуку ми вбачаємо в дослідження змісту освіти педагогів-андрагогів в системі закладів вищої освіти.

Література

1. Змеєв, С.И. Андрагогика. Основы теории, истории и технологии обучения взрослых; монография. М.: ПЕРСЭ, 2007. 270 с.
2. Кукуєв А.И. Андрагогика М. Ноулза: содержательная и процессуальная модели. *Вопросы международного сотрудничества в образовании Южного региона*. Ростов-на-Дону. 2008. № 3-4
3. Кукуєв А.И. Андрагогическая подготовка преподавателя мегавуза: содержательный аспект: учебно-методическое пособие. Ростов-на-Дону: «Булат», 2008. 160 с.
4. Лукянова Л. Історико-теоретичні аспекти підготовки андрагогів у Польщі) *Професійна порівняльна педагогіка*. К. – Хмельницький. 2013, № 1 (5). С. 7 – 15.
5. Маслова В. Основы андрагогика. Терминологический словарь-справочни для студентов социально-гуманитарных специальностей. Мариуполь, 2004. 19 с.

Інтернет джерела

6. Закон України про освіту URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 17.03.2021).

7. Українська асоціація освіти дорослих URL: <http://www.uaod.org.ua/novini/profesyu-andragog-ofcyno-viznali-v-ukran/>. (дата звернення: 18.03.2021).

УДК 371.13(072.2):54
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

О.А. Куленко,
Полтавський національний педагогічний університет імені
В.Г. Короленка, м. Полтава

Постановка проблеми. Аналіз світових тенденцій у галузі професійної педагогічної освіти, реорганізація сучасної системи освіти України, розвиток мережі загальноосвітніх навчальних закладів різних типів, перехід на профільне навчання у старшій школі, можливість вибору програм навчання вказує на зростання вимог до професійної підготовки й особистісних якостей сучасного вчителя. Згідно Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті «підготовка педагогічних працівників є центральним завданням модернізації освіти, провідним принципом державної освітньої політики». У Законі України «Про вищу освіту» професійна підготовка майбутнього вчителя визначається як здобуття кваліфікації за провідним напрямом підготовки або спеціальністю. Досить часто її розглядають з точки зору сукупності уже отриманих спеціальних знань, навичок та умінь, якостей, досвіду праці та норм поведінки, що забезпечують можливість успішної роботи з певної професії; з іншого боку, як процес передачі учням відповідних знань та вмінь. Ми визначаємо професійну підготовку майбутнього вчителя хімії як процес оволодіння знаннями, уміннями та навичками з базових дисциплін, що необхідні йому для здійснення професійної діяльності, мета якої – набуття професійної освіти: систематизованих знань, умінь, навичок, особистісно-професійних якостей.

В умовах гуманізації хімічної освіти пріоритет надається в більшій мірі практичним знанням і оволодінню ними на практичному рівні пізнання, бо все це сприяє міцному засвоєнню основ хімії і впливає цим самим на формування у студентів та школярів природничонаукової картини світу. До пріоритетів нової школи належить «посилення практично-діяльній і творчої складових у змісті всіх освітніх галузей» [1]. У доборі змісту освіти, у тому числі й хімічної, враховується практичність знань. Навчальний процес у вищій педагогічній школі відповідно до вимог Болонської угоди має бути спрямований на підготовку освіченого, компетентного фахівця, котрий вміє

206	ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ НАУКОВИХ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ЗНАНЬ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НА БАЗІ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ КАФЕДРИ ТЕПЛОФІЗИКИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ Ю.В. Семенюк, В.П. Железний, Д.О. Івченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	455
207	РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОГО ФАХІВЦЯ О.М. Голоднюк, Л.Є. Леонова, В.В. Мільчева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	456
208	ЯК ПІДВИЩИТИ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНІСТЬ ВИПУСКНИКА СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» НА РИНКУ ПРАЦІ Ю.О. Яковлев, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	459
209	ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ХО-ЛОДИЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ» Н.В. Доценко, О.М. Мирошніченко, Т.А. Афанасьєва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	461
210	КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ВИЩОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ОСВІТИ Т.А. Манолі, С.А. Памбук, Т.І. Нікітчина, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	464
211	ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ЗВО ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» С.М. Неменуца, О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	466
212	ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ПРОЄКТУВАННІ І.В. Мельник, О.О. Коваленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	468
213	ДО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІВ-АНДРАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.І. Олійник, Комунальний заклад «Покровський педагогічний фаховий коледж», м. Покровськ, Н.В. Гончарова, Донбаський державний педагогічний університет», м. Слов'янськ	470
214	ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ О.А. Куленко, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, м. Полтава	473
215	САМООСВІТА ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ Т.М. Афанасьєва, Н.В. Доценко, Г.О. Саркісян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	477
216	ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ЗВО Н.К. Черно, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	479

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Северодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ